

SUULINE KÜSIMUS ARUTELUGA O-0035/10
vastavalt kodukorra artiklile 115
esitaja: János Áder ja László Tőkés PPE fraktsiooni nimel
Euroopa Komisjonile

Teema: Kaevandamisel tsüaniidi kasutamise keelustamine ELis

Tsüaniid on ülimalt toksiline kemikaal, mida kasutatakse kulla kaevandamisel ja millel võivad olla keskkonnale ning inimeste tervisele katastroofilised ja pöördumatud tagajärjed. Vee raamdirektiivi kohaselt kuulub see ka peamiste saasteainete hulka.

10 aastat tagasi lasti Rumeenias Baia Mare kullakaevandusest 100 000 m³ tsüaniidiga reostunud vett Szamose - Tisza - Doonau jõesüsteemi, mis põhjustas selle aja suurima keskkonnakatastroofi Kesk-Euroopas. Toksilised ained tapsid palju organisme ja kahjustasid ökosüsteemi, toiduahelat ning jõe kasutamist olulises inimtegevuses paljudeks aastateks.

Ehkki on vastu võetud mitmeid ELi õigusakte, et karmistada reegleid tsüaniid kasutamise kohta kaevandustes – mõned liikmesriigid on selle isegi keelustanud – võib seda tehnoloogiat Euroopa Liidu territooriumil siiani seaduslikult kasutada. Usaldatavusnormatiivid ja asjakohased finantsgarantiid puuduvad aga siiani ning ka kehtivate õigusaktide rakendamine sõltub iga liikmesriigi täidesaatva võimu oskustest.

Seega ei ole tegelikult garantiid, et niisugune õnnetus ei võiks uuesti juhtuda, eriti arvestades äärmuslike ilmastikutingimuste sagenemist kliimamuutuse tulemusena. Kogu Euroopas on mitmeid kaevandusi, kus tsüaniidi kasutatakse või kavatakse kasutada, ning katastroofi juhtumine on ainult aja ja inimliku hooletuse küsimus.

Arvestades asjaolu, et Euroopa kullakaevandustööstus moodustab kogu maailma kullatootmisest ainult 1% ja sellega tegelevad peamiselt rahvusvahelised ettevõtted, ning et kaevandamine tsüaniidi abil on vähem töömahukas, kuid kätkeb endas suure piiriülese keskkonnakahju riski, tuleks kaaluda kaevandamisel tsüaniidi kasutamise üldist keelustamist Euroopa Liidu tasandil.

Arvestades ELi keskkonnaalaste õigusaktide ettevaatusprintsipi ja vee raamdirektiiviga võetud kohustust ennetada ja kontrollida reostust, samuti saavutada ja hoida vete head seisundit, kas komisjon kavatses teha ettepaneku kehtestada tsüaniidi kasutamisele kaevandustes kogu ELi hõlmav keeld?

Esitatud: 17.03.2010

Edastatud: 19.03.2010

Vastuse tähtaeg: 26.03.2010